

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. I. Quid sit, & an detur meritum supernaturale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

non faciet unctum, nec de pignore certificatum: quod autem peccatum stet cum unctione, & pignore, non est magis impossibile, quam quod stet cum sanctitate &c. Dixi. om. maj. nam per illud pignus aliqui intelligunt testimonium bonæ conscientie; alii ipsum Spiritum S. aliqui etiam gratiam, vide Cornelium in 2. Cor. 1. v. 22. & seq. item eundem in epistola ad Ephes. c. 1. v. 13. & seq.

296. Ob. 9. Gratia vocatur in Scripturis lux, & peccatum tenebræ: sed lux, & tenebræ nec metaphysicè possunt simul esse: ergo nec gratia, & peccatum. ant. prob. ad Ephes. 5. v. 8. ait Apostolus: *Eratis enim aliquando tenebræ, nunc autem lux in Domino.* &c. 2. Cor. 6. v. 14. *Quæ societas luci ad tenebras?* ergo. Confir. 1. Joan. 3. v. 9. dicitur. *Omnis, qui natus est ex DEO, peccatum non facit; quoniam semen ipsius in eo manet, & non potest peccare, quoniam ex DEO natus est:* sed hoc semen, & hæc natiuitas, est gratia: ergo cum gratia non potest quis peccare, adeoque gratia, & peccatum non simul stant. Resp. dist. ma. & per hoc à Scriptura tantum indicatur inter ista aliqua similitudo. conc. ma. indicatur identitas similitudinis, seu omnimoda paritas. neg. ma. & conc. mi. neg. conf.

Nec peccatum, nec ejus formalis malitia, est tantum pura negatio, ut fuscè probatum tract. de peccat. à n. 27. Neque peccatum, & gratia, contradictoriè opponuntur, ut lux, & tenebræ; cum in statu puræ naturæ utrumque abfuiſſet, & ante mundi creationem neutrum fuerit; unde non est inter ista identitas similitudinis, seu omnimoda paritas, sed tantum est aliqua similitudo, quæ stat in eo, quod lux subiectum capax illuminet materialiter, & gratia spiritualiter; quia hæc est splendor quidam, ut ait Catechismus Tridentini cit. n. 265. item, quod gratia in subiecto expedito expellat peccatum, sicut lux tenebras, non tamen omni eodem modo. Sic etiam dicitur gratia vita animæ, & peccatum mors, in hoc sensu, quod gratia, si anima sit capax, reddat eam viventem, & excludat mortem, non tamen omnino pari ratione cum vita physica; nam, quamvis etiam vita physica, & mors, non opponantur contradictoriè (cum ante mundi creationem nec vita, nec mors, data fuerit) sed tantum contrariè: opponuntur tamen contrarietate metaphysica; quia mors est negatio vitæ prius existentis, & vitæ cum negatione sui non potest simul dari.

Addendum hæc, quod, ut observat Gormaz, Patres, & Scripturæ has comparationes faciant, non cum gratia præcisivè, sed cum ea ut existente in hac providentia, in qua semper excludit peccatum; nam Apostolus in Epist. ad Ephes. & Cor. semper loquitur de fidelibus, & ad fideles, in hac providentia existentes. Ad confir. conc. totum. Homo, stante gratia, seu in sensu composito, non potest peccare (in sensu divisivo utique posset) non enim potest homo facere miraculum, & gratiam conservare cum peccato; potest autem DEUS, non quidem peccare: sed gratiam, stante peccato, conservare. Nec dicit S. Joannes, hominem non posse etiam de absoluta potentia DEI peccare: sed tantum ait, eum simpliciter id

non posse, quod verissimum est: sicut verissimè dicitur, hominem non posse volare, licet utique supernaturaliter id posset. Plures alias hujus textus explicationes vide apud Gormaz de gratia sanctificante. n. 54. in rem præsentem sufficit ea, quam modò dedimus.

DISPUTATIO III.

De Merito.

297. **P**ost Tractatum de Gratia Theologi tractant de Merito, & quidem aliqui valde copiosè; eo quod plures polemicas controversias misceant: nos, pro more Universitatibus regionum nostrarum consueto, paucioribus materiam hanc circumscribemus. Agemus autem de merito, prout hæc vox actum bonum significat; nam potest quidem meritum sumi indifferenter pro bono, & malo: & S. Augustinus vocabulo isto nonnunquam, præsertim de grat. lib. arb. c. 6. utitur ad denotandum peccatum: attamen communius accipitur in sensu bono; nam peccatum vocatur demeritum: & in hac quoque significatione nos hic agemus de merito, & quidem supernaturali.

QUÆSTIO UNICA.

De Essentia, Existentia, & Proprietatibus Meriti.

ARTICULUS I.

Quid sit, & an detur meritum supernaturale.

298. **D**ico 1. Meritum supernaturale est obsequium DEO factum, ex se potens movere ad retributionem doni supernaturalis: ita Oviedo tract. 9. de merito contrav. 1. puncto 1. n. 4. & in idem recidit definitio P. Gormazij de merito n. 3. atque in hunc sensum Theologi communiter, quin & Patres, atque Concilia, meritum explicant. Accedit etiam ratio; sicut enim in humanis, meritum naturale erga Regem, est obsequium factum Regi, & meritum respectu alterius, etiam est obsequium ei præstitum, potens movere ad remunerationem: ita meritum erga DEUM est obsequium ei præstitum &c.

299. Ut autem opus sit meritorium præmii supernaturalis, debet esse actus etiam supernaturalis, ut habetur ex omnibus illis Scripturis, & Conciliis, ex quibus probatur, quod nullus actus, prout oportet ad salutem, (per quem intelligitur omnis, sive de congruo, sive de condigno, meritorius doni supernaturalis, seu conducens ad salutem) elici possit sine gratia Spiritus S. de quo fuscè tr. de gratia. à n. 38.

si enim viribus naturæ elici nequit, utique supernaturalis est, & Theologicè quidem, utpote conducens ad vitam æternam, & beatitudinem supernaturalem. Nec sufficit tantum actus, extrinsecè supernaturalis, qualis esset, qui eliceretur ab eo, qui instructus gratia auxiliante supernaturali, per actum purè naturalem imple-ret præceptum aliquod positivum naturale.

Nam in primis dubium est, an in iis occasionibus eliciatur aliquando actus tantum naturalis; id enim Coninck negat; cum enim præcepta naturalia etiam impleri possint per actus supernaturales, videntur in illis circumstantiis per tales impleri. Et cur non influat habitus supernaturalis, si præsens est; cum adsint omnia, cum ad influxum determinantia? aut, si habitus non adsit, e. g. in peccatore, gratia auxiliante supernaturali prævento, omnipotentia Divinæ æquè facile est, supernaturalem concursum præstare, nec ulla est ratio, quare DEUS cum faciente, quod est in se, supernaturaliter non agat: & insuper gratia auxilians concursum supernaturalem connaturaliter exigit. Dixi: gratia auxilians; nam, si tantum adsit gratia habitualis, seu sanctificans, actus neque extrinsecè erit supernaturalis; quia nemo cogitat, quod omnes actus iustorum, quos plurimos faciunt, ex fine purè naturali, sive honesto, sive indifferenti, sint extrinsecè supernaturales.

Verum posito, quod in iis circumstantiis actus naturalis elici posset, saltem non esset meritorius præmii supernaturalis; quia Concilia expressè dicunt, actus, prout oportet ad salutem, elici non posse sine inspiratione Spiritus S.; cum tamen talis actus, ita extrinsecè tantum (ut volunt adversarii) supernaturalis, absolutè sine gratia elici queat. Hinc Gormaz de merito n. 152. ait, etiam operationes Christi, si is actus purè naturales eliciisset, non futuras fuisset meritorias; cum dignitas Personæ non potuisset supplere defectum prædicati intrinseci, scilicet supernaturalitatis requisitæ in merito.

300. Dico 2. Datur verè, & propriè dictum meritum hominis apud DEUM. Ita Catholici omnes contra hæreticos, Lutheri, & Calvinii affectas. Prob. Ecclesiastici 10. v. 15. dicitur: Omnis misericordia faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum. Proverb. 11. v. 18. Seminanti autem iustitiam merces fidelis. Matth. 5. v. 12. Gaudete, & exultate; quoniam merces vestra copiosa est in cælis. 1. Cor. 3. v. 8. Unusquisque autem propriam mercedem accipiet. Concilium Arausicanum II. can. 18. Debetur merces bonis operibus, si fiant: sed gratia, quæ non debetur, præcedit, ut fiant. Lateranense Oecumenicum sub Innocentio III. cap. 1. de fide Catholica. Ut recipiant secundum merita sua... cum Christo gloriam sempiternam... Per fidem rectam, & operationem bonam placentes DEO ad æternam beatitudinem merentur pervenire. Florentinum in literis Unionis in Decreto de purgatorio, docet, animas, ab omnibus maculis purgatas, in cælum mox recipi, & intueri clarè ipsum DEUM Trinum, & Unum, sicuti est, meritorum tamen diversitate alium alio perfectius. Consonat Tridentinum sess. 6. c. 16. de quo inferius. Plura, præsertim ex SS. Patribus, vide apud Bellarminum tom. 4. contr. 3. gener. & 2. princip. l. 5. c. 4.

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

301. Ob. 1. Psalm. 102. v. 4. dicitur: Qui coronat te in misericordia, & miserationibus: ergo non ob merita. Confir. 1. Danielis 9. v. 18. dicit Propheta: Neque enim in justificationibus nostris proficimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multis: ergo. Confir. 2. Luc. 17. v. 10. dicit Christus: Cum feceritis omnia, quæ præcepta sunt vobis, dicite: servi inutiles sumus: ergo nihil meremur. Resp. neg. conf. S. Aug. 1. de corr. & grat. c. 13. sic ait: Veruntamen quia ipsa vita æterna, quam certum est bonis operibus debitam reddi, à tanto Apostolo gratia DEI dicitur: cum gratia non operibus reddatur, sed gratis detur, sine ulla dubitatione confitendum est, ideo gratiam vitam æternam vocari; quia his meritis redditur, quæ gratia contulit homini: scilicet DEUS nos coronat in misericordia; quia nostra merita fundantur in misericordia, & gratia; cum non possit homo mereri, nisi prius gratis, seu ex misericordia justificatus fuerit, & nisi gratiam prius misericorditer acceperit. Bellarminus c. 5. loco num. præced. citato. ait: Conitatur misericordia coronam gloriæ; quia scilicet peccata venialia misericorditer remittenda sunt ante ingressum beatitudinis.

302. Ad. 1. confir. neg. conf. Daniel ibi non petit coronam gloriæ, sed liberationem à captivitate, in quam populus propter peccata devenerat. Verum, etsi petisset coronam gloriæ, rectè locutus fuisset; tum quia non sciebat, Israëlitas habere sufficientia merita; imò neque de se ipso id sciebat certitudine fidei; tum quia non debebat in his arroganter fidere, sed potius humiliter in misericordia DEI. Deum saltem est misericordia, quod DEUS ea merita acceperit in actu secundo in ordine ad reddendum præmii, quanquam non sit retributio purè gratuita: quæ responsio etiam notari potest in ordine ad priorem textum psalm. 102. Ad 2. confir. Resp. cum V. Beda, Bellarmino, & Gormaz, neg. conf. Servi inutiles sumus; tum, quia DEUS nullam utilitatem ex nostris obsequiis potest recipere; tum quia sine ejus adiutorio nihil possumus facere: non autem; quia nihil meremur.

303. Ob. 2. Ad Rom. 6. v. 23. dicitur: Stipendium enim peccati mors; gratia autem DEI vita æterna: ergo hæc est ex gratia, non ex merito; aliàs diceretur etiam stipendium. Confir. 1. Ad Rom. 4. v. 4. ait S. Paulus: Et, qui operatur, merces non imputatur secundum gratiam, sed secundum debitum: ergo. Confir. 2. Ad Rom. 8. v. 17. dicitur: Si autem filii, & heredes: heredes quidem DEI: atqui filii, seu hæredibus DEI, debetur hæreditas, seu vita æterna, absque meritis: ergo ista sunt superflua, adeoque non dantur. Resp. S. Aug. ep. 105. ante medium sic habet: Cum enim dixisset: stipendium peccati mors, quis non congruentissimè, & consequenter addere judicaret: stipendium autem iustitiæ vita æterna? Et verum est; quia, sicut merito peccati, tanquam stipen-